

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		ساعت شروع:		رشته: علوم انسانی		سؤالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی ۱	
تعداد صفحات: اصفحه - تعداد سؤالات: ۱۲		تاریخ امتحان: ۹۵ / ۱۰ /		۱۳۹۵-۹۶ تحصیلی		پایه دهم دوره متوسطه دوم - نوبت اول سال	
اداره آموزش و پرورش استان:		اداره آموزش و پرورش:		دبیرستان:		اداره کل آموزش و پرورش استان:	
ردیف	سؤالات	بارم					
۱	الف) فصل اول (۴ نمره) آیا متن زیر مصداق مناسبی برای یک سخن بلیغ است با توجه به شرایط یک سخن بلیغ مصادیق بلاغت را در متن پیدا کنید. (با ذکر دلیل) «زمین به بهار نشس. بهار، گر از شکوفه باز کرد. نسیم در گیسوی بید افشان فرو پیچید، غنچه شکفتن آغاز کرد و سبزه دمید. گل همچون یادی فراموش گشته، در آغوش چمن شکفت.»	۲					
۲	طبقه بندی انواع ادبی را در یونان باستان و ایران با یک دیگر مقایسه کنید.	۲					
۳	ب) فصل دوم (۶ نمره) از نظر تاریخی زبان های ایرانی به چند دسته عمده تقسیم می شود؟ آن ها را نام ببرید و بنویسید هر کدام به چه دوره تاریخی مربوط است؟	۱/۵					
۴	مهم ترین کتب نثر در دوره سامانی کدامند و چه تأثیری بر وضعیت زبان و ادب فارسی داشتند؟	۱/۵					
۵	چهار مورد از ویژگی های نثر دوره ی غزنوی و سلجوقی را اشاره کنید و دو کتاب نثر مهم این دوره را نام ببرید.	۱/۵					
۶	رایج ترین انواع شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم چه بود؟ نام ببرید.	۱/۵					
۷	ج) کالبدشکافی شعر (۵ نمره) اشعار زیر را بخوانید و به دو ویژگی زبانی آن اشاره کنید. «به دام افتاد روباهی سحرگاه که گـر صیاد ببند همچینیم دهد حالی به گازر پوستینم پس آنگه مرده کرد او خویشتن را ز بیم جان فرو افکند تن را»	۱					
۸	با توجه به اشعار زیر، به چهار ویژگی آن در قلمرو ادبی اشاره کنید. «مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود نبود دندان لابل چراغ تابان بود یکی نماندکنون زان همه بسود و بریخت چه نحس بود! همانا که نحس کیوان بود.»	۲					
۹	نمونه شعر زیر را از نظر سبک فکری بررسی نمایید. (چهار ویژگی) آب را گل نکنیم؛ / در فرو دست انگار، کفتری می خورد آب / یا که در بیشه دور، سیره ای پر می شوید / یا در آبادی کوزه ای پر می گردد. / آب را گل نکنیم.	۲					
۱۰	د) کالبدشکافی نثر (۵ نمره) متن زیر را بخوانید و به دو مورد از ویژگی های زبانی آن اشاره کنید. و بدان که نخستین چیزی که حق تعالی آفرید، قلم را آفرید؛ چنان که پیغامبر علیه السلام فرمود: اول ما خلق الله تعالی القلم و قلم را فرمود که بر لوح بگرد و بنویس هر چه تا قیامت بخواهد بود.	۱					
۱۱	متن زیر آن را در قلمرو ادبی تحلیل نمایید. (چهار مورد) دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند؛ روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما را کار بستم که گفته اند: گر چه دانی که نشنوند، بگوی هر چه دانی ز نیک خواهی و پند	۲					
۱۲	چهار نکته از نکات فکری متن زیر را شناسایی و استخراج کنید. چون بشناختم که آدمی، شریف تر خلاق است و قدر ایام عمر خویش نمی داند در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم، دریافتم که مانع آن، راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته اند.	۲					
	جمع نمرات	۲۰					

